

VINERI • 14 Iunie 2013 • ANUL LXIII NR. 24

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foia@foaia.hu

Triplă sărbătoare la Otlaca-Pustă
O nouă rubrică: În grădina bunicilor...
O zi a inocenței copilărești la Budapesta

CALENDAR ORTODOX

17 iunie, luni, Sf. Mc. Manuil, Savel și Ismail.
18 iunie, marți, Sf. Mc. Leontie, Ipatie și Teodul.
19 iunie, miercuri, Sf. Ap. Iuda, ruda Domnului.
20 iunie, joi, Sf. Mc. Metodie, Ep. Patarelor; Sf. Calist, Patr. Constantinopolului.
21 iunie, vineri, Sf. Mc. Iulian din Tars și Afrodisie.
22 iunie, ț) Sf. Ier. Grigorie Dascălu, Mitr. Țării Românești; Sf. Sfințit Mc. Eusebie; Sf. Mc. Zenon, Zina și Galaction (Pomenirea morților - Moșii de vară).
23 iunie, duminică, Sf. Mc. Agripina; Sf. Mc. Aristocleu pr. Duminica a VIII-a după Paști (Duminica Mare) (a Rusaliilor (Cincizecimii); (ț) Pogorârea Sf. Duh).

10 vorbe pe săptămână

AMONTE - (În loc. adv.) În amonte = în susul apei, către izvor.
- Din it. a monte = A VÍZ FOLYÁSÁVAL SZEMBEN, ÁR ELLENÉBEN

ANIMAȚIE - Mișcare continuă și zgomotoasă (de ființe, vehicule etc.); însuflețire. - Din fr. animation, lat. animatio, -onis = MOZGALMASSÁG, ÉLÉNKÉSÉG

CAPRICIOS - Cu manifestări inegale și neașteptate, cu toane; inconsecvent, schimbător. f& (Despre lucruri) Neobișnuit, ciudat. - Din fr. capricieux, it. capriccioso = SZESZÉLYES

FUM (pl. fumuri) - Suspensie de particule solide într-un mediu gazos, produsă în cursul arderii incomplete a materialelor combustibile (sau, artificial și intenționat, cu ajutorul unor substanțe chimice). f& Fig. Încețoșare, turbureală, amețală (provocată de alcool). 2. (Înv.) Gospodărie, considerată ca o grupare în jurul vetrei; familie, casă. 3. Fig. (La pl.) Îngâmfare; pretenții nejustificate, gărgăuni. - Lat. fumus = FÜST; fumuri: átv. ÖNHITSÉG, FELFUVALKODÁS

GĂRGĂUN - Viespe mare, de pădure, cu ac foarte veninos, care produce un puternic zgomot specific atunci când zboară; bărzăun (Vespa crabro). 2. Fig. (La pl.) Pretenții nejustificate, fumuri. Ê% Expr. A fi cu (sau a avea) gărgăuni în (sau la) cap = a avea idei ciudate, anormale, extravagante; a fi extrem de încrezut. A scoate (cuiva) gărgăunii (din cap) = a face (pe cineva) să renunțe la ideile ciudate, anormale, extravagante pe care le are. - Etimologie neclară = LÓDARÁZS; SZESZÉLYES, BOGARAS

LAUR - Dafin. (La pl.) Frunzele dafinului (cu care se încununau odinioară eroii, poeții, oratorii); fig. glorie, victorie. - Lat. laurus = BABÉR

NAȚIONAL - Care este propriu sau aparține unei națiuni, unui stat, care caracterizează o națiune sau un stat; care se referă la o națiune, la un stat sau le reprezintă; care este întreținut sau instituit de stat; (despre instituții de cultură) în care se vorbește limba națiunii respective. - Din lat. nationalis, fr. national = NEMZETI; ORSZÁGOS

PARACLIS - Capelă construită alături de o biserică, într-un cimitir, în interiorul unei clădiri etc. 2. (În religia creștină ortodoxă) Slujbă religioasă de laudă și de invocare a Fecioarei Maria, a lui Isus sau a unui sfânt; rugăciunea închinată unuia dintre aceștia; p. ext. carte care cuprinde astfel de rugăciuni. - Din sl. paraklistm = KÁPOLNA; FOHÁSZ

PROTAGONIST - 1. Persoană care joacă rolul principal într-o piesă de teatru, într-o operă, într-un film; erou, personaj principal. 2. Reprezentant de frunte al unei mișcări, al unei teorii etc.; promotor, inițiator; cap, fruntaș. - Din fr. protagoniste = FŐSZEREPLŐ; ÉLHARCOS

SAVURA - A mânca sau bea ceva pe îndelete și cu plăcere, pentru a-i simți bine gustul. - Din fr. savourer = ÉLVEZ

Budapesta

Relații muzicale
româno-maghiare

În cadrul „Zilei sectorului II”, Autogovernarea de Naționalitate Română din acest sector al Budapestei organizează un program cultural cu titlul „Relații muzicale româno-maghiare”. Invitatul programului va fi: Grigore Poiendan,

originar din Micherechi, student la Universitatea Liszt Ferenc din Budapesta. Evenimentul va avea loc sâmbătă, 15 iunie 2013, de la ora 16.00, la Centrul Cultural Marczibányi (1022 Budapesta, Marczibányi tér 5/a).

Cenadul Unguresc

Hramul bisericii

Biserica românească din Cenadul Unguresc își sărbătorește hramul, care este dedicat praznicului „Înălțării Domnului”, duminică, 16 iunie. Sfânta Liturghie va fi săvârșită de către PS Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria. Slujba va începe la ora 9.30.

Chitighaz

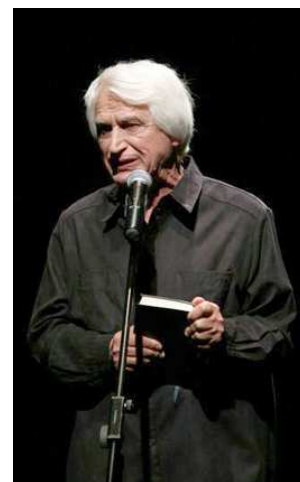
Pelerinaj pe plaiuri
maramureșene

Asociația Culturală Română din Chitighaz organizează, în perioada 28-30 iunie, un pelerinaj la Borșa. Grupul de circa 40 de români din Chitighaz, în frunte cu preotul ortodox Florin Olteanu, va avea ocazia să viziteze mănăstiri și

obiecture turistice din Maramureș, una dintre zonele cele mai căutate de românii care merg în pelerinaje religioase, ne-a informat Gheorghe Gros, președintele asociației chitighăzene.

A.B.

Jula

Recitindu-l pe
Shakespeare...

Cea de-a 50-a stagiune a Teatrului Cetății din Jula, care are în program și Festivalul Shakespeare, îl va avea printre protagoniști și pe actorul Emil Boroghină, directorul Festivalului Shakespeare din Craiova. Actorul român va susține spectacolul cu titlul „Recitindu-l pe Shakespeare...” în seara zilei de 12 iulie, cu începere de la ora 20.30. Biletul de intrare costă 1500 ft și poate fi cumpărat la Teatrul Cetății din Jula sau online (www.gyulaivarszinhas.hu).

E.Ș.

Poza săptămânii

Nouă ne place lubenița...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

După Olimp și Efes, poezia românească a venit la... Jula și Micherechi

Uniunea Scriitorilor din România a organizat în Ungaria, la Jula și Micherechi, ediția a III-a a „Turnirului de poezie”. Au fost invitați să participe la acest turnir poeți din două filiale, Cluj și Arad. Primele două ediții au avut loc în Grecia, sub Olimp, și Turcia, la Efes, în care s-au confruntat, prin lectură, câte șase poeți reprezentativi din filialele UR din țară. Competiția de la Jula a fost câștigată, la fel ca anul trecut, de echipa din Arad. „Cununa de lauri” a fost înmănată de președintele juriului, *Nicolae Manolescu* (președinte UR) în cadrul unei festivități organizate la școala din Micherechi. Echipa câștigătoare a fost compusă din poeții: *Andrei Bodiș, Romulus Bucur, Vasile Dan, Gh. Mocuța, Ioan Moldovan, Traian Ștef*. Pe lângă marele trofeu pe echipe, *Ioan Moldovan* l-a câștigat și pe cel la individual, iar *Romulus Bucur* pe cel al publicului. După festivitatea de premiere, *Nicolae Manolescu*, președintele Uniunii Scriitorilor ne-a vorbit despre acest turnir și despre inspirația pe care a avut-o la Micherechi.

– De ce tocmai în Ungaria a avut loc acest eveniment?

– Prima ediție, acum doi ani, am făcut-o în Grecia, într-o localitate sub Muntele Olimp, în ideea că acolo s-a născut poezia europeană. Anul trecut, eu nu m-am putut duce, dar au fost colegii mei la Efes, în Turcia, și a fost o ediție interesantă. Tot așa, în locuri istorice foarte vechi. Anul acesta ne-am hotărât să ținem concursul în localități, unde avem comunități românești. E bine să aplecăm la o poezie românească de mare valoare, că poezia mai contează încă în societate într-un fel sau altul. Am început cu Jula, având informații că aici sunt români mulți, care ar putea fi sau ar fi bine să fie într-un fel sau altul stimulați să-și aducă aminte de existența unei literaturi și a unei culturi românești. Norocul meu a fost că *Vicтор Micula*, ambasadorul României în Ungaria, cunoștea foarte bine localitatea Micherechi și toată zona, și el mi-a spus să venim la Micherechi să vedem ce loc extraordinar e aici. Am participat și la procesiunea pentru Ziua copilului, m-am atașat de niște oameni, mi-a plăcut foarte mult primăria, am aflat lucruri foarte interesante de care nu aveam absolut nici o idee până acum. Așa că ne-am hotărât să ne ducem la Micherechi, ceea ce s-a dovedit a fi o idee foarte bună.

rești”. Ați simțit aici puțin aer de București?

– Eu nu sunt bucareștean, mi-am făcut liceul la Sibiu, sunt ardelean pe jumătate după tată. Poate că are un sâmbure de adevăr ceea ce a zis domnul ambasador, pentru că Micherechiul este totuși singura localitate din Ungaria în care românii sunt majoritari. Dar dincolo de felul în care ne-am simțit acolo, ne-a dat ideea să continuăm acest turnir în locuri în care se găsesc comunități românești, fie Cernăuți, Vârșet, poate și în Ungaria să mai găsim alte locuri. La urma urmelor,

– La Micherechi s-a ținut premierea concursului, dar ați implicat într-un fel sau altul și viața școlară, și copiii în acest eveniment?

– Asta mi-a plăcut cel mai mult, că am fost într-o școală. Doi copii ne-au spus povești într-un mod extraordinar, mi-a venit să spun la un moment dat ce să mai citim noi poezie acum, că uite aici sunt poeți foarte buni. A fost o idee extraordinară întâlnirea de la Micherechi. A fost foarte caldă toată atmosfera și ne-am regăsit foste studente și eu, și *Mihai Zamfir*. Din câte am văzut eu în aceste zile, Micherechiul este un loc cu o anumită animație, să spunem așa, și culturală, și sportivă, și religioasă, ceea ce pentru noi a fost o adevărată revelație.

– În introducerea evenimentului de la Micherechi, domnul ambasador a spus „bine ați venit aici, la Micherechi, în micul Bucu-

copiii aceștia au șansa de a vedea niște poeți români și nu de mâna a doua, ci de foarte mare importanță. În plus, toată această reprezentare de notabilități românești. Adică unde s-a mai întâmplat ca ambasadorul de la Budapesta, cei doi consuli generali de la Seghedin și Jula, directoarea ICR Budapesta, plus *Mihai Zamfir*, fost ambasador în Brazilia, eu, ambasador la UNESCO, rar se întâmplă asemenea adunări de forță, să spunem diplomatico-intelectualo-literară, cum s-a întâmplat la Micherechi acum. În România așa ceva nu se întâmplă, în nicio localitate românească. În nicio școală românească nu au fost atâtea personalități câte au fost la Micherechi astăzi.

(În a doua parte a convorbirii cu dl. *Nicolae Manolescu*, pe care o vom publica în numărul următor, vom vorbi despre relația copiilor de azi cu cărțile, cu lectura, despre e-bookuri și altele.) E. Șimon

EDITORIAL

Fumuri „naționale”

Nu sunt fumătoare. Nu am fost niciodată. Și nici nu voi fi vreodată. Într-o vreme chiar îi uram pe toți cei care fumau în jurul meu. (Prietenii știu de ce...) Cu toate acestea, în ultimul timp parcă a început să-mi fie milă de bieții oameni care nu pot sau nu vor să renunțe la acest viciu urât și, mai ales, nesănătos. Mi-e milă de ei când îi văd cum se îmbulzesc la minimum cinci metri de la intrarea în spitale (pentru că nici în curte nu se mai poate fuma), mi-e milă când îi văd cum se ascund prin toaletele trenurilor ca să tragă măcar un singur fum din otrăvitorul lor bețisor, și mi-e milă să-i văd cum sunt umiliți în public pentru acest viciu păgubos în fața restaurantelor. Pentru că, până la urmă, fiecare face ce vrea cu sănătatea lui. Compasiunea mea față de fumători a crescut în ultimul timp și pentru că, de la 1 iulie, aceștia nici măcar nu-și vor mai putea cumpăra oriunde duhanul cel de toate zilele. În toată Ungaria se vor putea procura țigări numai de la așa-numitele tutungerii „naționale”, pe ungurește „nemzeti dohánybolt”, adică „nemzeti trafik”. Pentru că la noi, mai nou, toate sunt „naționale”!

Până când se poate exagera cu această expresie fără ca societatea maghiară sau măcar Europa să se simtă ofensate, habar nu avem. Cert este că deja este sufocant, și uneori chiar caraghios, atâta „naționalism”. La noi nu doar Teatrul Național sau Muzeul Național este național, ci și presa este națională, rockul este mai nou și el național, Ziua unității (sau solidarității) maghiare – 4 iunie – este tot națională (*Nemzeti Összetartozás Napja*), Constituția începe cu un preambul, care se numește Crezul național (*Nemzeti hitvallás*) până și ouăle (de găină) și porodicele sunt și ele ungurești, adică naționale. Cu ocazia recentelor inundații ale Dunării, guvernul a creat prin numărul de telefon de 1357 așa-numita Linie a Unității Naționale (*Nemzeti Összetartozás Vonal*), la care se pot transmite ajutoarele pentru sinistrați. Despre ajutoarele și ofertele bănești care vor sosi prin acest număr de telefon va decide, cine altul, decât așa-numitul Consiliu Național de Coordonare Umanitară. Oare le-a mai scăpat ceva mai marilor noștri? Mai e ceva ce nu este național în această țară? După tutungeriile naționale se pare că urmează farmaciile naționale și apoi cine mai știe ce. Că aceste tutungerii naționale și apoi, probabil, și farmaciile vor ajunge tot pe mâna celor apropiați guvernului, politicienilor actuali, nu prea ne interesează. Toate guvernele, toți politicienii fac la fel. Fie ei de dreapta, fie de stânga. Tot un drac.

Avem însă o presimțire. Poate chiar am și pune pariu că, în curând, și autoguvernările pe țară ale naționalităților (nu, nu mai suntem minorități, ci naționalități) vor deveni autoguvernări naționale! Cum ar putea să scape numai ele din rândul instituțiilor naționale. Nu sună mai bine: Magyarországi Románok Nemzeti Önkormányzata??? Adică, Autoguvernarea Națională a Românilor din Ungaria. Nici aici, cum nici în altă parte nu conținutul contează, ci numele. Să ne ia ochii. Să ne închidă gurile. De parcă atunci când linia de telefon este națională ungurii ar avea mai mulți bani de donat. Sau când minoritățile se numesc naționalități sunt mai conștiente de identitatea lor. Nu, nu sunt, chiar dacă datele de la recensământ ne-ar sugera acest lucru.

Acești gărgăuni din capetele unor conducători ai țării noastre și ale celor care lucrează la imaginea țării nu sunt altceva decât niște fumuri extravagante, care depășesc deja limitele bunului simț și fac de râs toată țara. Abureala că numai ce-i național este bun și frumos și corect și unguresc nu este prea convingătoare. Îmi pare sincer rău de fumătorii împătimiti dintr-o țară cu prea multe fumuri.

Eva Șimon

Când mă încred în Tine Dumnezeu...

Când mă încred în Tine...

Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, ca să slujiți ca mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor.

Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi. (Matei 10:18-20)

Meditând la aceste cuvinte care sunt ale Domnului Isus către ucenicii Lui atunci pregătindu-i pentru ceea ce ei vor avea de întâmpinat după plecarea Lui la Tatăl. L-i sa dat o mare însărcinare pe care trebuia să o ducă neștirbită, neîntinată și cu toată dragostea și râvna. Ei pescarii ajung dintr-o dată să fie evangheliști, să ducă mai departe vestea bună pe care Fiul lui Dumnezeu a venit să o vestească și să o împartă aici pe pământ. Câtă încurajare o fi primit ucenicii auzind aceste cuvinte! „Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și înaintea împăraților, ca să slujiți ca mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor”. Câtă libertate avem acum să ne manifestăm credința noastră, să slujim lui Dumnezeu fără ca cineva să ne ceară socoteală sau să ne prindă, să ne închidă, să fim bătuți

cu nuiiele, omorâți cu pietre sau dați la fiare... Și totuși găsim adesea atâtea motive, atâtea preocupări, lipsa de timp pentru a nu fii la părășia zilnică cu Tatăl, sau nu avem curajul să ducem vestea bună a Împărăției lui Dumnezeu și celor care pier în lume fără să cunoască dragostea Tatălui pentru ei personal. Cuvintele adresate ucenicilor atunci, ne sunt adresate acum nouă de către Domnul Isus personal...

Cum răspund eu la trimiteră pe care Isus mi-o cere? Merg eu măcar în familia mea, sau în cercul meu mic unde m-a așezat Dumnezeu și spun despre dragostea care o are Fiul lui Dumnezeu încât a mers până la moarte și încă moarte pe cruce de dragul meu și a tuturor celor care cred în jertfa Lui?! Sau îmi este teamă de ce o să spună ei despre mine! Sau mă gândesc că și așa ei nu mă vor asculta! Sau mi se ridică întrebarea... dar oare ce le voi spune? Dacă nu mă descurc prea bine în vorbire? La toate aceste întrebări Domnul Isus s-a gândit și de aceea îi încurajează pe ucenici și le face o promisiune, „Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.”

Cât de minunat !

Să-L credem pe Domnul Isus, încrezându-ne în puterea pe care ne-o va da Duhul Sfânt la momentul potrivit. Când Dumnezeu ne cere să ne încredem în El în încercare sau în orice am avea de făcut, El ne cere această încredere totală pentru că El are și soluția potrivită și puterea să ne scoată de acolo sau să dea biruința. Dumnezeu este Suveran și în suveranitatea Lui trimite pe Duhul Sfânt chiar și prin manifestări supranaturale numai să ne scoată din încercare așa cum ne-a promis ca Numele Lui să fie înălțat. Crezi tu că Dumnezeu are această putere și în viața ta? Îl crezi tu pe cuvânt pe Acel care a murit pentru tine, a înviat pentru tine și s-a înălțat la cer pentru tine, ca acum tu cu toată îndrăzneala să ceri orice vei vrea în Numele Lui și să fi sigur că vei primi lucrul cerut.”

Isus a luat cuvântul și le-a zis: „Aveți credință în Dumnezeu! Adevărat vă spun că, dacă va zice cineva muntelui acestuia: „Ridică-te și aruncă-te în mare”, și dacă nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ce zice se va face, va avea lucrul cerut. De aceea vă spun că orice lucru veți cere, când vă rugați, să credeți că l-ați și primit, și-l veți avea.” (Marcu 11:22-24)

Sursa: evreimea.
wordpress.com

Gânduri despre schimbare

Există oameni pe care nu-i poți mulțumi niciodată, nici măcar dacă ai vrea cu tot dinadinsul. Și oricum, e o capcană să încerci să mulțumești oamenii. Cred că Ion Luca Caragiale ar fi scris destule dacă ar fi fost membru prin bisericile noastre. Mă uit cu îngrijorare și văd cum părți ale închinării noastre către Dumnezeu au devenit ca niște acte dintr-o „Scrisoare pierdută”; un fel de „curat-murdar” creștin.

Apocalipsa ne atenționează, Dumnezeu notează iar noi așteptăm schimbarea din cer. Nimeni nu poate convinge pe altul să se schimbe. Fiecare din noi stăm de pază la ușile transformării, cum spunea cineva, uși ce pot fi deschise doar prin interior.

Niciodată n-am putea deschide ușa altuia prin argumente raționale sau prin seducții sentimentale. Dar ce nu putem noi poate El și nu peste voința noastră. Cerul nu ne schimbă doar ne atenționează. Noi trebuie să ne schimbăm luând act și luptând.

Franz Kafka zicea că „într-o luptă dintre tine și lume, trebuie să pariezi pe lume”. Asta în cazul în care lupți singur. De aceea este imperativ să îl rugăm pe El să lupte în locul nostru. Când poporul Israel a luptat fără Dumnezeu a pier-

dut fiecare bătălie, dar când Hristos a fost cu ei dezno-dământul războaielor a fost în favoarea lor deoarece nu ei au luptat, ci Dumnezeu a luptat pentru ei. Citeam ce spunea Confucius într-una din scrierile lui. Zicea că numai cei foarte înțelepți (în felul lumii) și cei foarte ignoranți nu se schimbă. Primii, în mod cert nu au primit oscaruri pentru inteligență și înțelepciune, dar conștientizează înzestrarea lor și încearcă să își explice rațional ceea ce se poate dobândi doar prin credință. Ignoranții în schimb, lor nu le pasă și sunt mulțumiți de cum trăiesc și ce stare au. Acest fel ignorant de a fi mulțumit e un blestem. E lumea plină de ignoranți ai crucii.

Ar trebui să dorim mereu mai mult din Dumnezeu, așa cum fiii lui Core spuneau în Psalmul 42. Pentru că dacă sufletul omului tânjește după Dumnezeu atunci în mod sigur omul se transformă și se schimbă. Cine vrea să își schimbe condiția trebuie să înceapă să gândească diferit. Iar fără Dumnezeu în gândirea noastră totul este trecător și nestatornic. N-aș vrea să fiu copia vreunui om ci doar a lui Hristos.

Alexandru Fintoiu
(sursa: www.ciresarii.ro)

Poate atunci de Sanja Tiberian

Să rup din toate stelele îmi vine
Și să le pun apoi în trupul meu
Că poate-așa voi străluci mai bine
Și mi-i băga în seamă, Dumnezeu.

Să-mi pun o stea în fiecare mână
Și-n fiecare ochi să-mi pun o stea
Și trupul meu cu stele să rămână
Că poate, Doamne-atunci mă vei vedea.

Mă vor sui în ceruri printre ele
Vor lumina cu toate-n trupul meu
Și de voi plânge, lacrimile mele
Ți-or străluci pe față, Dumnezeu...

Și de-am să mor mă vei băga în seamă,
Voi fi și eu în ceruri cum e-o stea,
Vei ști că eu sunt cea care Te cheamă
Și-o lacrimă am fost pe față Ta.

Triplă sărbătoare la Otlaca-Pustă

Duminică, 9 iunie, la Otlaca-Pustă a avut loc o triplă sărbătoare: sfințirea Paraclisului de lemn cu hramul „Sfântul Gheorghe”, aniversarea a 100 de ani de la înființarea Parohiei Ortodoxe Române din Otlaca-Pustă și de la constituirea bisericii cu hramul „Înălțarea Domnului” și Ziua Românilor din Otlaca. Construirea Paraclisului de la Otlaca-Pustă face parte dintr-un proiect european transfrontalier mai amplu, pe tema turismului religios, pregătit în comun de către Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și Arhiepiscopia Aradului și care vizează, de asemenea, continuarea lucrărilor de restaurare la Catedrala Episcopală din Iula, dar și amenajarea unui Centru comunitar la biserica Parohiei Micăla Veche II din Arad.

Sărbătoarea a început cu sfințirea paraclisului de lemn în stil maramureșean, proiectat de Dorel Cordoș de la Sighetu Marmăției și construit din fonduri europene la Sălașul Drăgan din Otlaca-Pustă (Likefest Park). Sfânta Liturghie a fost săvârșită de către IPS Arhiepiscop Timotei al Aradului, PS Siluan, Episcopul românilor din Ungaria și PS Paisie Lugojanul, Episcopul vicar al arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor însemnat de preoți și diaconi din România și din Eparhia Ortodoxă din Ungaria, precum și preoți de la alte jurisdicții ortodoxe din Ungaria. La sărbătoare, în cadrul Zilei românilor din Otlaca, organizată de Asociația Română „Mihai Purdi” din localitate, au fost invitați atât fiii satului cât și numeroși prieteni din România, astfel adunându-se un număr impresionant de credincioși.

În cuvântarea sa de la finalul slujbei, PS Părinte Episcop Siluan a subliniat importanța sărbătorii de la Otlaca-Pustă, evocând momentul de acum 100 de ani, când filia din Otlaca s-a desprins de Parohia Chitighaz, prin aprobarea din 20 martie 1913 a Consistoriului Eparhial din Arad, fiind astfel

ridicată la rang de Parohie. PS Siluan a vorbit și despre aniversarea a 100 de ani de la construirea bisericii de zid a Parohiei Otlaca-Pustă, cu hramul „Înălțarea Domnului”, efectuată între anii 1912-1913, prin „jertfa fără margini adusă din dragoste față de Lege și Neam, de ctitorul Ștefan Rusu, fruntaș între fruntașii Parohiei și soția sa, Zenovia, născută Drăgan”, după se menționează în înscrisurile vremii. Biserica de zid va rămâne și pe mai departe biserica principală a Parohiei Otlaca-Pustă, dar Paraclisul sfințit va oferi

posibilitatea ofierii unor slujbe și ierurgii pe perioada de vară.

Evenimentul s-a încheiat cu o agapă frățească la care au luat parte oficialitățile prezente și invitații. În deschiderea acestui moment, preotul paroh arh. Calinic a înmănat mai multe distincții în semn de mulțumire tuturor celor care l-au sprijinit în organizarea acestui eveniment. De asemenea, parlamentarului și primarului Simonka György i-a fost înmănată de către părintele Ion Armași, secretarul Sectorului comunități externe al Patriarhiei Române o icoană și mulțumirile de rigoare din partea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României.

În timpul agapei, un grup de copii de la școala generală din Bătania a susținut un program de dansuri și cântece românești, iar Virginia Linul, cântăreață și artist popular de la Salva (localitate înfrățită cu Otlaca-Pustă) a susținut un recital de cântece populare românești.

Restul zilei, toți cei prezenți s-au putut bucura în voie la Sălașul Drăgan, beneficiind de plimbări cu trăsura, videoproiecții, carturi, vizită pe la speciile de animale ce alcătuiesc întreg domeniul Sălașului Drăgan.

Adela Negrău

Pe scurt...

JULA

La Liceul „N. Bălcescu” din Iula, trei zile la rând se vor desfășura examenele de bacalaureat, proba orală, începând de luni, 17 iunie, până pe 19 iunie. Președintele comisiei de examinare va fi prof. dr. Máthé Ilona.

BUDAPESTA

Duminică, 16 iunie, la Catedrala Ortodoxă Română din Budapesta (str. Holló nr. 8) va avea loc cea de-a patra ediție a Festivalului gastronomic. Evenimentul este organizat și de această dată de Centrul Cultural Pastoral Misionar „Sfântul Vasile cel Mare”, care funcționează la Budapesta din anul 2009, odată cu înființarea Așezământului Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul” și de Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta. Festivalul va avea loc după Sfânta Liturghie de duminică.

BUDAPESTA

Luni, 17 iunie, cu începere de la ora 19.00, ICR Budapesta marchează 124 de ani de la moartea poetului Mihai Eminescu prin recitalul de poezie „La steaua care-a răsarit”, în interpretarea lui Emil Boroghina, actor la Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova. Pe parcursul serii, actorul va recita câteva dintre cele mai cunoscute poeme din lirica eminesciană. Cu aceeași ocazie, Biblioteca ICR Budapesta organizează o expoziție de carte pentru a prezenta atât noutățile din bibliotecă, cât și facsimilele eminesciene editate de Academia Română între 2004 și 2009. Expoziția va fi deschisă publicului la sediul ICR Budapesta (Str. Izsó, nr. 5, sector XIV) până pe 17 august.

MICHERECHI

De Ziua Pedagogilor, cu o mică întârziere, Primăria din Micherechi organizează, pe 20 iunie, o serbare în cinstea profesorilor, educatoarelor și dascălilor activi și pensionari din localitate. La manifestarea găzduită de casa de cultură, copiii de la școala generală vor oferi sărbătoriiților un program cultural.

119 copii înscriși în clasa întâi la școlile românești din Ungaria

S-a terminat anul școlar 2012/2013! Cursurile claselor a 8-a se încheie pe data de 14 iunie 2013. Elevii de clasa a opta au în față zile încărcate cu emoții, fiindcă vor spune adio anilor de școală. Potrivit datelor furnizate de școlile românești din Ungaria, vă informăm despre data și ora serbărilor de bun rămas, anexând numărul absolvenților din clasele a opta și a elevilor înscriși în clasa întâi. Numărul total al absolvenților din clasele a opta este 90, iar din septembrie 119 copilași vor deveni elevi de clasa întâi. Cei mai mulți copii înscriși în clasa întâi pentru anul școlar 2013/2014 îi are școala generală românească din Jula, 33 la număr.

Școala generală/Numărul absolvenților/Numărul copiilor înscriși în clasa întâi/Data și ora serbării de bun rămas

Aletea	2	4	15 iunie, ora 10.00
Apateu	11	9	15 iunie, ora 11.30
Bătania	3	21	15 iunie, ora 10.00
Bedeu	3	3	15 iunie, ora 9.00
Cenadul Ung.	9	6	15 iunie, ora 9.00
Chitighaz	18	22	14 iunie, ora 9.00
Jula	12	33	15 iunie, ora 10.00
Micherechi	19	14	14 iunie, ora 17.00
Săcal	13	7	15 iunie, ora 9.00

Ana Cioca

O zi în care ne-am simțit cu toții copii...

Vineri, 7 iunie, copiii din Grădinița Română „Lucian Magdu” au avut parte de „Ziua Copilului” cu adevărat amuzantă. Cei mijlocii și mari s-au transformat în patru trupe de pirai, care s-au luptat pentru o comoară de ciocolată. Bătălia a constat în multe cântece, poezii, numere, litere, în jocuri distractive. Premiile au fost în final pentru toata lumea dulci-

uri. Părinții au venit și ei cu o surpriză pentru copii, implicându-se în organizarea părții a doua a programului, care a avut loc pe terenul de sport al orașului. Au pregătit tocană și multe prăjituri, chiar torturi, și au adus trambuline și jucării gonflabile pentru cei mici. A fost o zi reușită, în care ne-am simțit cu toții copii.

Mihaela Putin, educatoare

Felicitări pentru Alexandra

O mamă din Budapesta ne-a trimis la redacție scrisoarea de mai jos, pe care dorim s-o împărtășim cu cititorii „Foii românești”. Pe această cale, îi transmitem și noi Alexandrei Barabas sincere felicitări și multe succese în continuare.

Stimată redacție!

Sunt o mamă foarte mândră! Am doi copii minunați, o fată de 17 ani și un băiat de 7 ani.

Faptul pentru care vă scriu este că fata, Alexandra, la sfârșitul lunii aprilie a fost premiată de ministrul resurselor umane, Balog Zoltán, cu distincția „Magyarország Jó tanulója – Jó sportolója”.

De la vârsta de 6 ani practică karate, a fost de 11 ori campioană națională la categoria de vârstă și de 4 ori campioană europeană. Pe lângă rezultatele deosebite în sport, învață și foarte bine, de aceea a fost și premiată de

ani de zile cu diferite distincții.

În ultimul timp au scris despre ea în diferite ziare,

în cartierul II, unde umblă la școală și în cartierul IX, unde locuim, chiar și un interviu radiofonic care a fost difuzat azi la Katolikus rádió.

Știu că sunt mulți copii talentați, dar cred că și comunitatea română ar fi foarte mândră știind că o tânără cu părinți de origine română a ajuns așa departe. Vă mulțumesc!

Cu stimă,
Gabriela Barabás
(mama)

Premiile OKTV, decernate la Budapesta

Concursul național OKTV la limba și literatura română și la celelalte discipline, la care au fost invitați să participe elevi din școlile medii din toată țara, a ajuns la final. Pe 30 mai, la Liceul bilingv „Móricz Zsigmond” din capitală a avut loc festivitatea acordării premiilor pentru elevi, dar pentru cadrele didactice care au pregătit elevii cu rezultate deosebite la olimpiadele școlare, faza națională, în anul școlar 2012/2013.

Premiile au fost înmânate de către dr. Hoffmann Rózsa, secretar de stat al Ministerului Forțelor Umane. De la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula pentru concursul național s-au

prezentat eleve din clasa a XI-a, ele fiind pregătite de profesoara Stella Nicula Machhour și Elena Olteanu.

Premiatele noastre au

fost: locul I – Adriana Somogyi, locul II – Jenifer Iuhás, locul III – Alexandra Fodor.

A.C.

Dansuri și cântece populare la festivalul folcloric „Perinița 2013”

Ediția a XXI-a a festivalului de cântece și dansuri „Perinița” a adunat vinerea trecută, 7 mai, sute de elevi de la școlile bilingve și unde limba română se predă ca obiect de studiu din Ungaria. Evenimentul a avut loc la Centrul Cultural Românesc din Jula. După cuvintele de salut rostite de către *Kreszta Traján*, președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, gazda evenimentului, elevii școlilor bihorene s-au încins în horă. Programul „Perinița” a continuat cu o suită de dansuri românești prezentate de echipa folclorică a CDI.

Elevii școlii generale din Cenadul Unguresc au prezentat cântece populare românești din Micherechi, pregătiți fiind de profesoara *Eva Ruja Molnár*. A urmat un program folcloric susținut de elevii școlilor bihorene (Pocei, Săcal, Bedeu și Furta), precum și de elevii școlii de naționalitate română din Chitighaz, care au prezentat dansuri populare din Bihor, Banat, Oltenia și Făgăraș, instruiți de *Gheorghe Gros*, profesori pregătitori *Eva Bonța* și *Leó Tiborné*. Elevii școlii generale românești din Aletea s-au prezentat în fața publicului cu un buchet de cântece românești. Elevii au fost pregătiți de învățătoarea *Simona Müller* și *Florica Ciotea Berényi*. Au urcat pe scenă și membrii cercului de chitară, condus de profesoara *Livia Daniel*.

După programul elevilor aleteni, care ne-a amintit de clipele copilăriei, și-a dat concursul echipa micilor dansatori ai școlii generale din Micherechi cu dansuri micherechenești, instruiți de *Nándor Cozma*. Elevii școlii generale „Lucian Magdu” din Bătană au prezentat dansuri și cântece populare, instruiți fiind de *Andreea Szenes* și *Király Sándor*. Și în acest an, grupul de elevi „Narcisa” ai școlii generale din Apatu a fost prezent la festivalul copiilor. Cu această ocazie, au prezentat un dans popular din Aletea și un joc românesc din Micherechi, ei fiind instruiți de *Harasztosi Judit*.

La „Perinița” au venit și oaspeți din România: elevii școlii din localitatea Gurahonț au adus pe scenă un program artistic, care a cuprins dansuri și cântece populare românești din Valea Crișului Alb. S-au pregătit pentru acest festival cu sprijinul deputatului arădean *Dorel Căprar*. Instructor *Corina Tulea*, coregraf *Gheorghe Tăb*.

„Astăzi au evoluat 82 de dansatori din localitățile Pocei, Bedeu, Furta, Darvaș și Chitighaz. De la școlile din Bedeu și Furta au fost două echipe, dintre cei mici, patru au fost de la grădiniță. Festivitatea a început cu un dans comun, unde au participat toți dansatorii pe care-i instruiască. Dansul a reprezentat o parte dintr-un dans sud-bănățean. Motivele fiind ușoare

de însușit, au dansat și cei mici și cei mari. Copiii de la Furta au dansat sârba, dans care se dansează și la noi, în toate localitățile locuite de români. Elevii din Pocei s-au prezentat cu un dans din Făget și au încheiat cu o polcă. Acest dans l-am cules împreună cu un profesor din România, întemeietorul Ansamblului Timiș. Săcălenii au prezentat un alt dans din Făgăraș. Elevii din Bedeu s-au pregătit cu un fecioresc, după care a urmat un dans în perechi din Chitighaz. Iar chitighăzenii au pus în scenă o mânăntăuă, o horă oltenească cu 32 de elevi, iar 11 perechi au prezentat un dans bănățean de la șes”, ne-a mărturisit coregraful *Gheorghe Gros* din Chitighaz, care a pregătit cei mai mulți copii pentru acest festival. După un prânz comun, toți copiii participanți s-au deplasat la Băile Cetății pentru a se bălăci în voie.

A. Cioca

În grădina bunicilor...

Cireșele ne aduc vara

Cine nu preferă la începutul verii să savureze prospețimea cireșelor de sezon? Cine nu a avut în copilărie un cireș, din care să se înfrupte cu lăcomie după plac? (Așa cum făcea și Ion Creangă în Amintiri din copilărie, când mergea la furat cireșe...)

Cireșa este primul fruct de sezon, care conține multe vitamine. Abia așteptăm să-i savurăm fructul acrisor. Portaltolul fructului de sezon mult îndrăgit este cireșul sălbatic, un arbore foarte dezvoltat. În păduri se mai găsesc cireși sălbatici ale căror semințe au obişnuit să se adune, după care sunt semănate, iar în copăcelul răsărit se altoiește un soi de înaltă calitate. Cele mai căutate specii sunt cele de „Germesdorf” și „Van”, dar există și câteva specii ungurești „Katalin” și „Vera” sau specia cea mai timpurie „Rita”.

La plantarea cireșului trebuie ținut cont de faptul că acesta va ține de umbră, astfel lângă el putem pune o bancă sau un șezlong pentru odihnă. Florile

de primăvară ale cireșului fac ca acesta să fie și un decor minunat pentru curte. La japonezi, înflorirea cireșului este urmărită cu atenție, acest fapt este pentru ei sărbătoarea numită „Sakura”. Dar să nu ne lăsăm fermecați de frumusețea cireșului, ci să profităm de fructele gustoase, la un ștrudel cu cireșe, un cremes cu fructe sau să nu uităm de torta „Pădurea neagră”, preparate extrem de gustoase, mai ales dacă cireșele sunt din grădina proprie.

Primăvara trebuie avut grijă de bolile și dăunători

cireșului. Musca cireșului apare în a doua jumătate a lunii mai și aterizează în livezile noastre pentru a-și începe misiunea diabolică de depunere a ouălor din care se face viermele cireșelor. Copacii mai mici se pot acoperi cu o plasă pentru a-i feri de muște și de alți dăunători.

Și dacă mai vrem încă un motiv (în primul rând noi, bărbații) pentru a ne planta în grădină un cireș: pe lângă faptul că vom avea și noi bucuria de un „Sakura” propriu, și din cireșe se poate face o pălînă bună. Csaba Țârlea

Oaspeți de rang ministerial
la Episcopia din Julia

Joi, 30 mai, la Centrul Eparhial din Julia, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan I-a primit în vizită de lucru pe Szászfalvi László, ministru delegat în cadrul Ministerului Resurselor Umane, însoțit de consilierul Nemes Csaba și Tirts Tamás, director-adjunct la Departamentul pentru administrația proiectelor și gestionarea fondurilor, din cadrul Ministerului Resurselor Umane. Cu acest prilej a fost analizată situația proiectelor înaintate către Statul Ungar, în anii trecuți, din partea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, care au fost susținute fi-

nanciar prin intermediul Departamentului pentru administrația proiectelor și gestionarea fondurilor, din cadrul Ministerului Resurselor Umane (EMMI) și au dovedit o foarte bună și corectă colaborare instituțională și au fost expuse, totodată, direcțiile prioritare ale acestui Departament pentru viitor, în domeniul bisericesc, civil și al păstrării identității naționale. La finalul întâlnirii, oaspeții de rang ministerial de la Budapesta au vizitat și Catedrala Episcopală din Julia, informează Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Cupa Internațională de șah
„Alexandru Hoțopan”,
ediția a IV-a

29 iunie 2013, sâmbătă, ora 9.00 (ora Ungariei)

Redacția „Foaia Românească”

(5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8)

La competiție poate participa orice iubitor de șah.

Profesioniști

„A” Seniori

„B” Juniori (14–18 ani)

„C” Copii (4–14 ani)

Categoriile vor fi:

Amatori

„D” Seniori

„E” Juniori (14–18 ani)

„F” Copii (4–14 ani)

„G” inactivi

Taxa de participare:

Adulți: 1300 Ft; Elevi: 800 Ft (după prezentarea buletinului de elev)

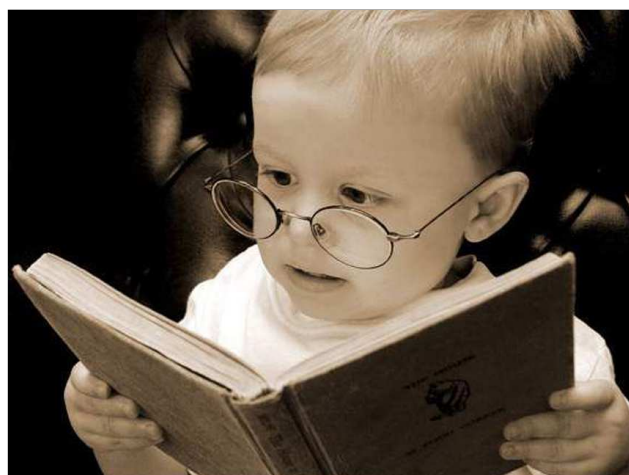
Înscrierea la competiție se poate face până
pe 22 iunie 2013.

Contacte: Ioan Cozma (+36 30 4316775, kozma0802@freemail.hu)

Redacția: +36-66-361-789

Am fost educat,
nu doar crescut!

Am fost educat, nu doar crescut! Am fost educat să salut când intru într-o încăpere, să spun „mulțumesc” și „te rog”, să-i respect pe cei mai în vârstă, să le ofer scaunul, să le vorbesc cu „dumneavoastră”. Am fost învățat să-mi ofer ajutorul, să țin ușa pentru cel care vine în urma mea, să spun „mă scuzați” când este nevoie. Am fost educat să nu vorbesc tare în public, să nu comentez acțiunile altora, să nu deranjez pe nimeni. Am fost educat să iubesc oamenii pentru ceea ce sunt, nu pentru ce pot obține de la ei. Am fost învățat să tratez oamenii așa cum aș vrea și eu să fiu tratat! Și-am mai fost învățat că dacă n-am ceva bun de spus, mai bine tac. (edukid.ro)

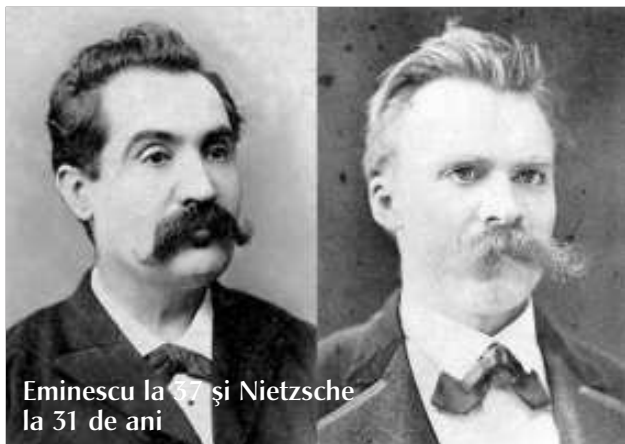
Cinci lucruri mai puțin cunoscute despre Mihai Eminescu

1. Între Mihai Eminescu și o altă mare personalitate (contemporană cu acesta) există asemănări fizice izbitoare. Priviți imaginile!

În imaginea din dreapta, la stânga, este Mihai Eminescu, la vârsta de 28 de ani, într-o fotografie realizată în anul 1878 de către Franz Duschek. Iar fotografia din dreapta este realizată în anul 1869 și îl reprezintă pe Friedrich Nietzsche la vârsta de 25

Eminescu la 28 și Nietzsche la 25 de ani

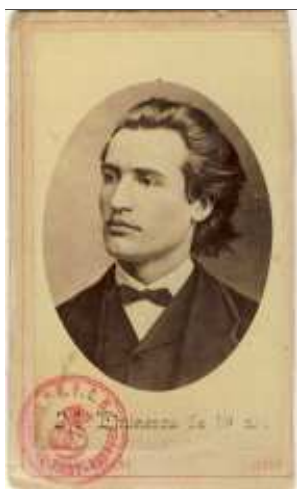
Eminescu la 37 și Nietzsche la 31 de ani

de ani. Iar dacă aceste două imagini nu v-au convins, mai sus vedeți o altă serie de două fotografii.

În imaginea din stânga, Mihai Eminescu, la vârsta de 37 de ani, într-o fotografie realizată în anul 1887. În imaginea din dreapta, Friedrich Nietzsche, la 31 de ani, într-o fotografie realizată în anul 1875.

2. Cea mai cunoscută imagine (foto dreapta) a lui Mihai Eminescu este cea dintr-o fotografie în care acesta avea doar 19 ani. O fotografie realizată în 1869, în Piața Sf. Wenceslas din Praga, de către fotograf Jan Tomas.

3. Există doar patru fotografii despre care se știe cu siguranță că îl reprezintă pe Mihai Eminescu. Cele trei fotografii prezentate

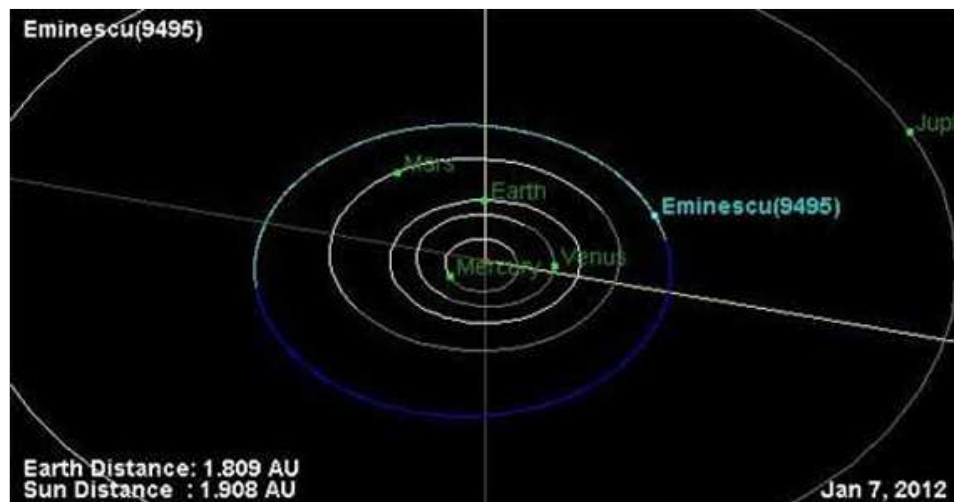
mai sus și cea de mai jos, realizată în anul 1885.

4. Eminescu este numele unui crater de pe planeta Mercur (craterul care se vede în centrul imaginii), cu un diametru de 125 de kilometri.

Eminescu în 1885

5. Și tot Eminescu este denumirea unui asteroid (foto jos) cu un diametru de 6 kilometri, situat la 250.000.000 km de Terra. Când a fost descoperit, la 26 martie 1971, acesta a primit numele simplu: 9495. În anul 2000, Uniunea Astronomică Internațională (IAU) i-a atribuit asteroidului 9495 numele lui Mihai Eminescu.

Comemorarea lui Eminescu la Seghedin

Pe 8 iunie, la Consulatul General al României la Seghedin a fost organizată comemorarea celor 124 de ani de la trecerea în nemurire a Luceafărului poeziei noastre românești, Mihai Eminescu (15 ianuarie 1850–15 iunie 1889). Diplomația română din Seghedin, în colaborare cu Catedra de Limba Română a Universității din Seghedin, a organizat o masă rotundă la sediul consulatului pentru a oferi un omagiu poetului român.

Programul zilei a fost deschis de domnul consul general Ioan Fodoreanu, după care prof. univ. dr. Mihaela Bucin a prezentat personalitatea și poezia lui Eminescu în viziunea criticilor maghiari, în traducerea și îngrijirea mai multor poeți și traducători din

Ungaria. Prof. dr. Gheorghe Petrușan a ținut o cuvântare prin care a încercat să ne convingă că „Eminescu este concetățeanul românilor din Ungaria”, evocând momente din activitatea publicistică excepțională a poetului nepereche, care se leagă de Budapesta, de colaborarea cu Iosif Vulcan și revista „Familia”, vorbind și de naționalismul lui Eminescu, mult preocupat de problemele străbunilor. Dan Constantin, consul la Seghedin a vorbit celor prezenți despre legăturile de prietenie ale lui Mihai Eminescu cu trei diplomați străini care i-au influențat viața lui Eminescu, iar domnul Ioan Fodoreanu, consul general al României la Seghedin a vorbit despre poezia de inspirație filozofică a marelui poet. A.B.

Apateul nu-l uită pe Mihai Eminescu

Potrivit tradiției inaugurată în urmă cu mai bine de un deceniu, poetul național Mihai Eminescu a fost omagiat din nou, la parohia românească Apateu, care adăpostește în curtea casei parohiale bustul în bronz al marelui poet român. Astfel, marți, 11 iunie, la Apateu a avut loc cea de-a XIII-a ediție a manifestărilor în cadrul cărora fost oficiată o slujbă de parastas, urmată de un program cultural. În încheiere, au fost depuse coroane de flori la bustul lui Mihai Eminescu. Cu amănunte vom reveni în numărul următor. A.B.

Dunărea a atins cel mai ridicat nivel din ultimii 500 de ani

Dunărea a atins cel mai ridicat nivel din ultima jumătate de mileniu, inundațiile afectând deja în amonte, în Germania, Austria, Slovacia și Ungaria mii de hectare agricole, producând pierderi materiale generale de sute de milioane de euro și chiar victime umane.

În ultimii 10 ani, Dunărea a devenit din ce în ce mai capricioasă, cu debite când aproape de minimele, când de maximele istorice înregistrate – în 2012 în Ungaria se înregistra cel mai scăzut nivel al apei din ultimii 250 de ani, aceasta după ce în 2006 se înregistrase cel mai ridicat nivel din ultimii 150. Anul acesta inundațiile aduc cel mai ridicat nivel al apei din ultimii 500.

În Germania, din pricina ploilor abundente căzute în ultimele săptămâni, după o primăvară, de asemenea nelipsită în precipitații, Dunărea, dar și Elba au ieșit din matcă afectând mai multe localități din Bavaria și Saxonia. Elba a provocat inundații care au afectat Magdeburg, și alte orașe precum Wittenberge și Lauenberg – 33.000 de persoane fiind evacuate din calea apelor. Apele râului nu au dat niciun semn de retragere zădărnici în mare parte eforturile pentru stăvilirea lor. Numeroase ferme și culturi agricole au fost afectate, pagubele fiind greu de evaluat înainte de retragerea apelor.

În Cehia, ieșirea din mat-

că a râului Vltava a determinat evacuarea a 20.000 de persoane, inundațiile afectând 700 de localități.

Probleme la fel de grave sunt și pe Dunăre. În Bavaria, ieșirea din matcă a

istorice ale râului – cele mai mari din ultimele 3–500 de ani.

Bazinul Dunării este una dintre cele mai importante zone de producție agricolă ale Europei – de la culti-

fluviului și a mai multor afluenți ai săi impunând evacuarea a 12.600 de persoane. Și în Slovacia și Austria au fost decise evacuări ce se ridică la 2500 de persoane.

Viitura de pe Dunăre vine spre vale – Slovacia, Ungaria, Serbia, România și Bulgaria, urmând să se cunoască furia apelor săptămâna aceasta. În mai multe localități din Ungaria au fost măsurate deja niveluri

varea cerealelor, la cea a legumelor și fructelor și până la creșterea animalelor și apicultură numeroase sectoare depinzând de evoluțiile fluviului. Dată fiind lungimea fluviului și cursul său de-a lungul Europei, efectele perturbărilor nedorite de pe piața agricolă se resimt la nivelul macro-regiunii, posibilitatea echilibrării distorsiunilor locale prin contribuția vecinătății fiind redusă.

Cartea săptămânii

Gabriela Adameșteanu: Provizorat/Futó viszony

Cartea Gabrielei Adameșteanu, „Provizorat” a apărut de curând în limba maghiară, la Editura Europa, în traducerea Gabrielei Koszta. Ediția maghiară a romanului, „Futó viszony”, a fost lansată la Budapesta, în prezența autoarei, vineri, 7 iunie, și sâmbătă, 8 iunie, în cadrul Festivalului „Săptămânii cărții”.

Romanul „Provizorat”, apărut în 2010, la Editura Polirom, este o carte despre cupluri, aflate și ele sub semnul trecerii, ca și istoria, o carte despre iubire și încredere, despre prietenie și trădare și, nu în ultimul rând, o carte despre condiția scriitorului.

Volumul „Provizorat” a fost unul dintre cele mai vândute titluri ale Editurii Polirom la recent încheiatul Salon de Carte Bookfest 2013 și a cărui versiune franceză, realizată de Nicolas Cavaillès și publicată la Gallimard, a fost declarată bestseller la Salon du Livre, Paris, 2013.

„Provizorat” a mai apărut recent în bulgară, la Maga Welding Ltd., traducere de Rumiana L. Stantcheva. La aceeași editură a fost publicată în 2007 și traducerea bulgară a „Drumului egal al fiecărei zile”, roman care are același personaj principal ca și „Provizorat”, numai că la altă vârstă.

„Provizorat” a apărut la Editura Polirom în trei ediții (în colecția Fiction Ltd., în 2010 și în 2011; în colecția „Top 10+”, în 2013). La apariție, romanul a primit Premiul pentru Proza ex

aequo al Observatorului Cultural și a fost nominalizat la Premiul Cartea Anului (Fundatia Anonimul și România literară) și la Premiul pentru Proză al Uniunii Scriitorilor din România.

*

„Provizorat se va impune atât ca un mare roman al destinderii, cât și ca un roman al cuplurilor în totalitarism(e) și al imposibilei intimități. O revenire în forță a unei prozatoare de vârf și o carte de așezat pe același raft cu Dimineața pierdută.” (Paul Cernat)

„De neratat lectura acestui Provizorat, al doilea mare roman al Gabrielei Adameșteanu.” (Daniel Cristea-Enache)

„Cel mai specific roman al prozatoarei, mai liberă ca niciodată de a pune în toate ecuațiile posibile individualul și politicul, Provizorat probează faptul că Gabriela Adameșteanu s-a întors definitiv la literatură și că lucrează în continuare la epopeea tulburătoare a înfățișării „omului sub vremi.” (Alex Goldiș)

GABRIELA
ADAMEȘTEANU
Provizorat

TV

Gala Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu 2013

Sâmbătă, 15 iunie, ora 21.10, TVR1

Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu a organizat cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, în perioada 7–16 iunie 2013. Ediția aniversară de 20 de ani a Festivalului și-a propus să continue tradiția unei oferte culturale la cel mai înalt nivel. Timp de zece zile, orașul Sibiu s-a transformat într-o scenă uriașă cu artiști din toate colțurile lumii ce prezintă spectacole de teatru, dans, muzică, circ și instalații, în peste 60 de spații de joc, printre care piețe publice, biserici, situri istorice, pub-uri, dar și clasicele săli de spectacol. Ediția aniversară din 2013 se încheie printr-un eveniment de gală, organizat la Sala Thalia din Sibiu, în data de 15 iunie 2013.

Figuranți

Duminică, 16 iunie, ora 16.30, PRO Cinema
În lupta ei pentru o existență decentă, Leonora (Mariana Buruiana), o tânără provenită dintr-o familie burgheză, se confruntă cu handicapul originii sale sociale aflate în dizgrația noului regim. Alături de alți burghezi decăzuți, ea este nevoită să facă figurație într-un film de propagandă care condamnă moravurile acestei clase.

Porto-Franco

Duminică, 16 iunie, ora 14.10, TVR 2

Ambianța parcă ruptă de lume a Sulinei, descrișă în romanul „Europolis”, de Jean Bart (Eugen Botez), îi prilejuiește clasicului Paul Călinescu o analiză poetică și sensibilă, cu accente satirice, a unei societăți izolate care nu poate evita răspântiile istoriei, inclusiv cu contribuția unor actori ca Ștefan Ciubotărașu, Geo Barton, Forj Etterle, Niki Atanasiu, Liliana Tomescu, Simona Bondoc și Ion Dichiseanu, la debut, în primul rol de june prim din lungul șir al celor care aveau să urmeze.

CONCERTE

Filarmonica de Stat Arad Încheierea stagiunii 2012/2013

Gală de Operă – Giuseppe Verdi
Joi, 27 iunie 2013, ora 19.00

Dirijor: Sergio Pellegrini
Soliste: Gladis Rossi – soprană, Italia
Ana Maria Chiuri – mezzosoprană, Italia
În program: arii și coruri celebre din operele Nabucco, Rigoletto, Trubadurul, Traviata, Venezienele siciliene, Don Carlo, Aida și Macbeth.

Verdi dirijând Aida în 1881, la Paris

ANTONIA

Sâmbătă, 15 iunie 2013, ora 23.00

Timișoara, Heaven Studio, Ripensia 40

Frumoasa Antonia va aduce în weekendul viitor ritmuri de vară în Heaven Outdoor cu un concert antrenant.

Fetele intră gratuit!

Pentru rezervări: 0755 (0733) 432 836

Întrunire moto la Timișoara

Vineri, 21 iunie 2013, 12.00 – Duminică, 23 iunie 2013

Clubul Road Patrol organizează întrunirea moto din acest an de la Timișoara în perioada 21–23 iunie 2013.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

17 Iunie, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

18 Iunie, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

19 Iunie, MIERCURI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 Iunie, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 Iunie, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Elena Sandu: „Patria limbii române” 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 Iunie, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

23 Iunie, DUMINICĂ (Ștefan Crâsta)

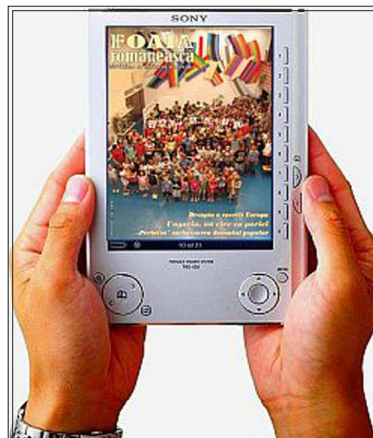
16.00: Introducere, cuprins 16.05: Un reportaj mai amplu despre cenădeni, care în anul 1933 au plecat la Pustiniș, unde și-au găsit un nou rost al vieții 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 19 iunie, m1, ora 12.55
joi, 20 iunie, Duna TV, ora 7.00

Emisiunea în limba română a postului public din Ungaria vă va conduce în Bihor. După mulți ani de așteptare, s-a rezolvat problema casei parohiale din Jaca. Preotul Cosmin Pop, slujitorul a patru parohii din Județul Bihor, în aceste zile a preluat cheile casei parohiale, care în următoarele luni urmează să fie renovată. În a doua parte a programului veți vedea o relatare despre ultima ediție a Festivalului Perinița, organizat recent la Julia.

Realizator: Ștefan Crâsta

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:
3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

Glume

Evoluția instalatorilor

Instalatorii sunt muncitorii care evoluează cel mai repede. De fiecare dată când chemi alt instalator, acesta o să îți spună:

– Care idiot a făcut porcăria asta?

Beți pepsi

Un bețiv mergea pe stradă. La un moment dat, se oprește în fața unui panou publicitar. Se uită... se uită... și zice:

– La viața mea, beți criță am văzut, beți morți am văzut, dar beți pepsi niciodată.

O familie veșnic nemulțumită

După cină, tatăl le povestea fiilor săi istoria familiei:

– Străbunicul meu a luptat împotriva Rozelor, bunicul meu în războiul împotriva republicanilor, tatăl meu împotriva nemților în cel de-al doilea război mondial...

La auzul acestor cuvinte, fiul cel mic spuse:

– Dar ce are familia asta? Nu se poate înțelege cu nimeni???

O ZI A ÎNOCENȚEI COPILĂREȘTI LA BUDAPESTA

Sâmbătă, 8 iunie, Asociația Femeilor Ortodoxe din Budapesta și Centrul Cultural și Pastoral-Misionar „Sfântul Vasile cel Mare”, cu sprijinul Autogovernării Românești din sectorul XI a organizat cea de a IV-a ediție a Zilei Copilului.

Sărbătoarea a avut loc în curtea Așezământului Românesc din Budapesta, strada Holló nr. 8, unde copiii și părinții, veniți în număr mare, s-au bucurat de activitățile special pregătite pentru ei.

Astfel, în deschiderea sărbătorii a evoluat grupul de dansuri populare al copiilor din comunitatea românească din Budapesta, care a prezentat un scurt

program de dansuri populare românești. Copiii au încântat atât prin iscusința cu care au dansat cât și prin frumusețea costumelelor populare pe care le-au purtat. Copiii au îmbrăcat ii românești cumpărate din România cu sprijinul Autogovernării românești din cartierul XI, iar pentru fetele costumul a fost completat prin fuste și fote cusute de una dintre mămici.

În acest an, organizatorii l-au invitat pe actorul *Igor Lungu* de la Teatrul „Regina Maria” din Oradea. Actorul orădean deghizat în clown, i-a antrenat pe copii în multe activități, care au umplut curtea de bună dispoziție, de ghicitori și glume ro-

mânești, copiii învățând să modeleze baloanele în forme de animale, săbii, coifuri și în dar au primit desene de flori, de fluturi, de pisicuțe pictate direct pe pielea lor delicată.

Această sărbătoare a dăruit adulților o zi de inocență, de puritate și puterea de a-și împlini pe mai departe vocația de părinți iubitori, iar copiilor le-a reamintit, mai ales, că sunt iubiți, că sunt ocrotiți și că pot zburda fericiți în brațele copilăriei.

Protos. David Pop

FOAIA
românească
14 iunie 2013
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: **(66) 463-152, 361-789** Fax: **(66) 463-152**, E-mail: **foaia@foaia.hu**, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: **www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu**. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2013: **3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).